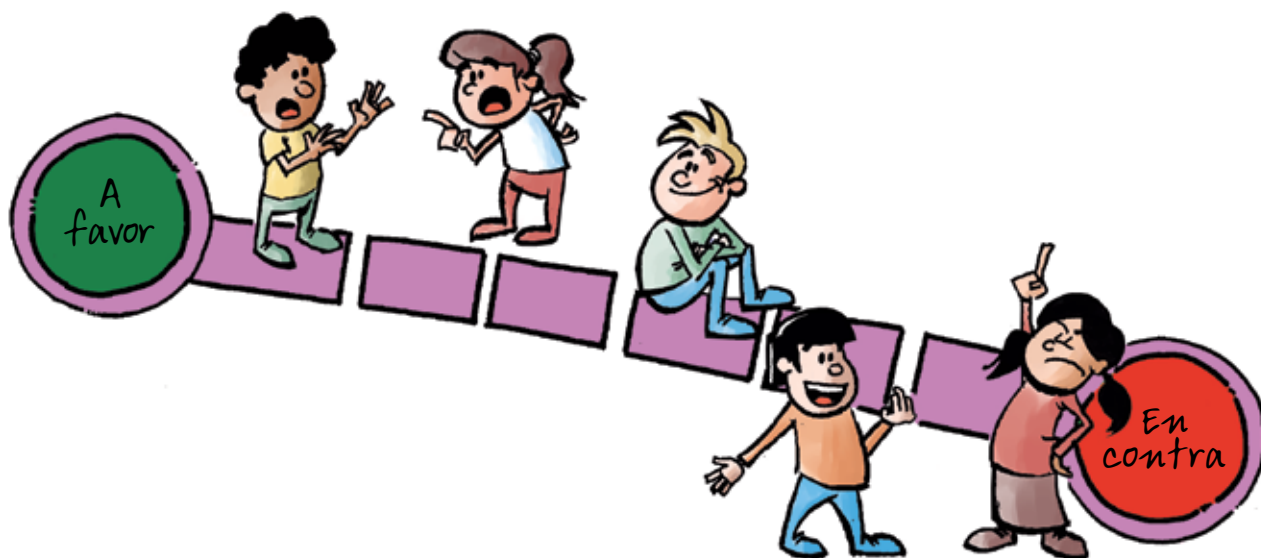

Drets molt torçats

1. El baròmetre de classe

Llegiu cadascuna de les afirmacions següents. Per a cadascuna, penseu i decidiu en quin lloc de la classe us situeu segons el grau d'acord o desacord amb les frases. Després, de manera ordenada, heu d'argumentar la vostra decisió.

- Per assegurar-se una bona atenció sanitària el millor és tenir una cobertura mèdica privada.
- Tots els ciutadans/es, només pel fet de ser-ho, han de percebre una renda que els permeti cobrir les necessitats bàsiques.
- Hem de pagar impostos perquè s'han de fer servir per ajudar qui més ho necessita.
- Moltes persones que no tenen feina és perquè no s'han esforçat gaire.
- Les beques s'han de concedir a aquells alumnes que tinguin notes per sobre del 6.
- El cine, el teatre, els concerts i en general les activitats culturals no cobreixen necessitats bàsiques i no han de tenir un IVA reduït.

2. Buscant una vida digna

Activitats

a) Què creieu que necessiten totes les persones per viure dignament?

Elaboreu individualment una llista que reculli aquestes necessitats. Quan ho feu, intenteu que la llista pugui tenir el màxim consens, no tan sols a la vostra classe, poble o ciutat, sinó en qualsevol lloc del planeta. Després feu una posada en comú i consensueu una llista única.

3. La història dels drets

En les societats de l'Antic Règim, les persones eren considerades vassalls del rei i no tenien drets.

Farta de tanta injustícia, la població va començar a lluitar per canviar la situació. Amb l'arribada de la Revolució Francesa i altres de posteriors, en alguns països naixia el concepte de ciutadà: persona amb drets i deures.

Els primers drets que van aconseguir aquests ciutadans van ser els drets polítics i civils: dret a vot, llibertat d'expressió, igualtat legal i llibertat d'associació.

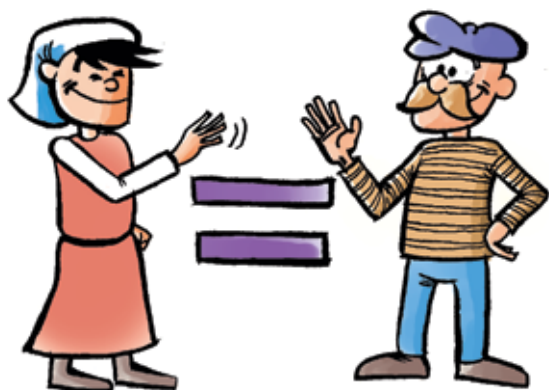
Però no tots els països del món van seguir el mateix ritme. A més a més, en molts contextos les dones no disposaven d'aquests drets.

Tenir drets implicava lluitar per garantir-los, i molts governs, per por a la població, tendien a restringir-los.

Passen els anys, i les injustícies, sobretot econòmiques, continuen existint. Encara que en principi tots érem "iguals davant la llei", la societat es dividia cada cop més en rics (propietaris d'empreses i negocis) i pobres (treballadors).

Per aquest motiu, es va plantejar que els “drets civils i polítics” havien de ser ampliat per garantir una certa igualtat econòmica i social. Si bé s’havien aconseguit certes quotes de llibertat, ara es feia necessària la lluita per la igualtat.

Però no tots els governs estaven disposats a canviar el sistema econòmic, i les mobilitzacions socials van augmentar. Tot i que alguns països van avançar en aquest sentit, la desigualtat econòmica i social es consolidava.

En entrar al s. xx, les postures es van radicalitzar. En alguns països van esclatar revolucions que van implicar la fi del sistema liberal-capitalista. Altres ho van intentar, però van fracassar.

Europa va quedar cada cop més dividida en dos blocs: els que aspiraven a viure amb un ampli reconeixement de drets, i els que pensaven que per mantenir l'ordre calia, precisament, restringir els drets.

Amb aquesta divisió, els dictadors feixistes van arribar a Europa. No creien en la igualtat, sinó que lluitaven contra ella, i van convèncer una part de la població que es podia viure sense drets.

El feixisme va dur el vell continent cap a la destrucció total (Segona Guerra Mundial). Els drets es van esborrar del mapa, milions de persones van morir i moltes minories i col·lectius van ser perseguits.

Després del conflicte, molts governs van entendre que no es podien repetir els errors del passat. Calia crear Estats veritablement democràtics, estables i amb una àmplia declaració de drets per als ciutadans. No tan sols es tractava de votar el govern, sinó que aquest govern garantís un seguit de drets bàsics.

Tot i així, no tot Europa s'havia lliurat de l'horror del feixisme. A Espanya, la victòria del general Franco a la Guerra Civil Espanyola va significar l'absència total de drets per a la població.

L'Organització de les Nacions Unides (ONU), institució creada per evitar un nou conflicte mundial, va recollir aquest sentiment i va deixar per escrit quins havien de ser els drets bàsics que els governs haurien de complir.

Però l'ONU mai no ha pogut intervenir en la política dels Estats. Per això molts governs no han protegit de manera efectiva aquests drets. Contextos de crisi com l'actual han servit de pretext per retallar drets socials bàsics, la qual cosa ha posat la sanitat, l'educació o el dret a l'habitatge en perill.

Tot i que en molts països podem afirmar que vivim amb un important grau de llibertat, els drets que garanteixen la igualtat continuen estant en perill. A més a més, en molts països encara es pateix la manca de gran part dels drets bàsics.

Activitats

- Si haguessis de continuar la història dels drets, com te la imaginaries d'aquí a 25 anys? Dibuixa-ho a l'última vinyeta.
- Per què creus que ha estat més senzill garantir drets que afecten la "llibertat", i tan difícil fer-ho amb els que tracten la "igualtat"?

4. Qui vetlla pels nostres drets?

Llegeix aquest text breu i després fes les activitats.

“Una part de les necessitats que experimenten les persones es pot satisfer de manera individual amb els recursos propis. Però hi ha altres necessitats la satisfacció individualitzada de les quals no és possible, sinó que cal atendre-les de manera col·lectiva (...).”

Agència Tributària

Activitats

a) Recuperem les necessitats bàsiques de l'exercici “Buscant una vida digna”. Intentem classificar-les en dues llistes: una per a les que es poden satisfer individualment, i una altra per a les que no es pot.

Què creus que vol dir-nos l'Agència Tributària quan afirma que “cal atendre-les de manera col·lectiva”?

Individual

Collectiva

b) Aquí teniu un resum del Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals. Llegiu bé els articles i després relacioneu les necessitats de la vostra llista amb els articles del text.

Adoptat i obert a la signatura, ratificació i adhesió per l'Assemblea General en la resolució 2200 A (XXI), de 16 de desembre de 1966

Entrada en vigor: 3 de gener de 1976, de conformitat amb l'article 27

Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals

Part III

Articles 6, 7 i 8

El Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals reconeix en els articles 6, 7 i 8 el dret a treballar, que comprèn el dret de tota persona a tenir l'oportunitat de guanyar-se la vida mitjançant una feina lliurement escollida o acceptada. Reconeix a més el dret de tota persona al gaudi de condicions de treball equitatives i satisfactòries que li assegurin en especial: un sou just, sense distinció de sexe; unes condicions de treball dignes que regulin la seguretat i la higiene, així com les hores de treball i de descans.

També el dret de vaga, així com el de fundar sindicats i la lliure afiliació al de la seva elecció.

Article 9

Els Estats Parts en aquest Pacte reconeixen el dret de tota persona a la seguretat social, inclosa l'assegurança social.

Article 11

Es reconeix també el dret de tota persona a un nivell de vida adequat per a ella i la seva família, incloent-hi l'alimentació, el vestit i un habitatge adequats, i a una millora contínua de les condicions d'existència.

Reconeixent el dret fonamental de tota persona a estar protegida contra la fam, els Estats es comprometen a adoptar, individualment i mitjançant la cooperació internacional, les mesures necessàries per millorar els mètodes de producció, conservació i distribució d'aliments, i a assegurar una distribució equitativa dels aliments.

Article 12

Es reconeix també el dret de tota persona al gaudi del més alt nivell possible de salut física i mental.

Article 13

Es reconeix el dret de tota persona a l'educació. Convenen que l'educació ha d'orientar-se cap al ple desenvolupament de la personalitat humana i del sentit de la seva dignitat, i ha d'enfortir el respecte pels drets humans i les llibertats fonamentals. Així mateix, convenen que l'educació ha de capacitar totes les persones per participar efectivament en una societat lliure, afavorir la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i entre tots els grups racials, ètnics o religiosos, i promoure les activitats de les Nacions Unides en pro del manteniment de la pau.

Article 15

Tota persona té dret a participar en la vida cultural, a gaudir dels beneficis del progrés científic i de les seves aplicacions, així com a beneficiar-se de la protecció dels interessos morals i materials que li corresponguin per raó de les produccions científiques, literàries o artístiques de les quals sigui autora.

(Text reelaborat i adaptat)

c) Creus que la vostra llista és una llista de drets públics? Justifica la teva resposta. Per fer-ho, pots ajudar-te de les definicions següents.

Definició de “dret”: Facultat humana de poder tenir o exigir el que la llei permet o estableix.

Definició de “públic”: Pertanyent o relatiu a tot el poble.

d) Llegeix les situacions següents i respon les preguntes.

e) Qui vetlla o ha de vetllar pels nostres drets?

Per què és important que els governs i altres institucions protegeixin els drets de la ciutadania a tot el món?

- Si t'has quedat sense feina i no pots pagar el lloguer de casa, a qui has d'acudir?

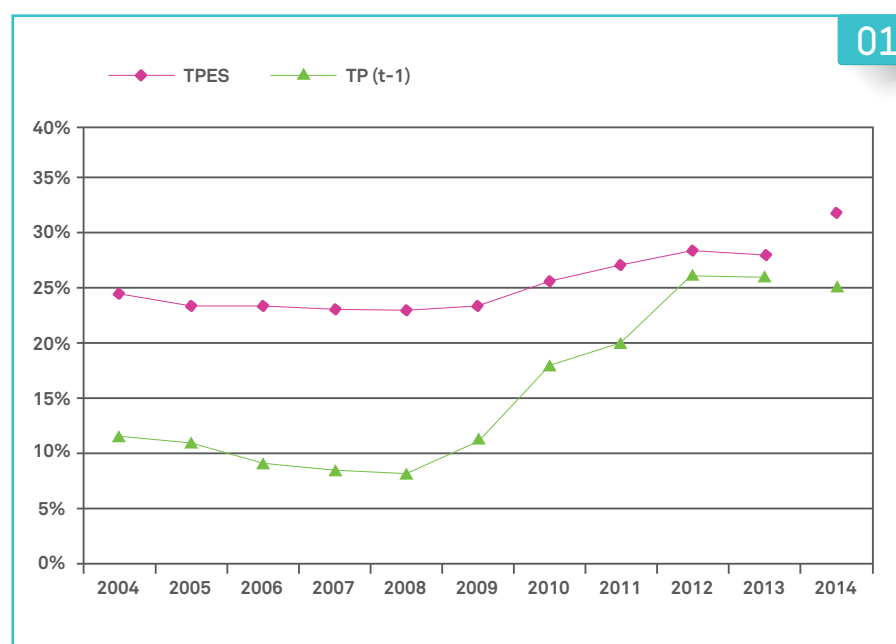
- Si el teu poble necessita una escola nova, qui és el responsable de construir-la?

- Si al teu barri ha crescut molt la població i necessiteu més professionals sanitaris, qui ha de preocupar-se de contractar-los?

- Han tancat la fàbrica on treballa la teva germana. On ha d'acudir per poder cobrar la prestació? De qui depèn que la cobri?

- Si tens problemes a la feina, a qui pots acudir?

5. Posem xifres a les retallades

Evolució de les taxes d'atur (TA) i de les taxes de pobresa i exclusió social (TPES) (2004-2014)*

* Previsió de la TPES i de la TA per al període 2013-2014

Fonts: INE, Eurostat i elaboració pròpia. Equip Nizkor.

www.derechos.org/nizkor/espana/doc/indignados252.html

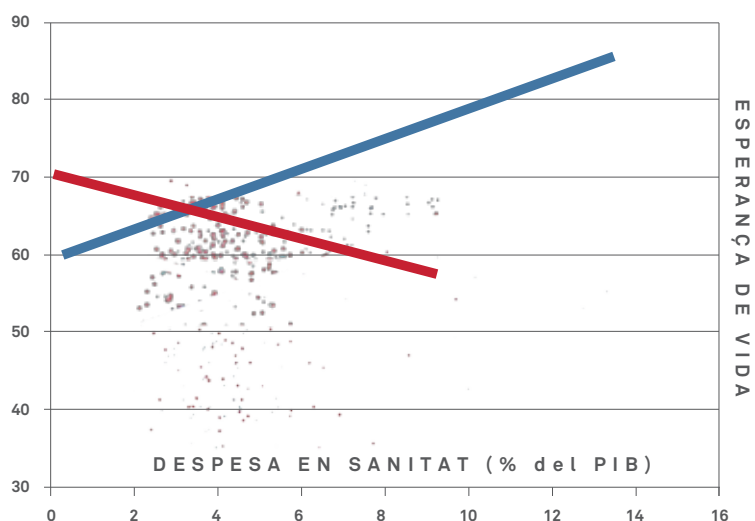

02

Evolució execucions hipotecàries 2007-2013

Font: http://www.huffingtonpost.es/2014/03/28/numero-de-desahucios_n_5047830.html amb dades del Consell General del Poder Judicial i elaboració pròpia.

03

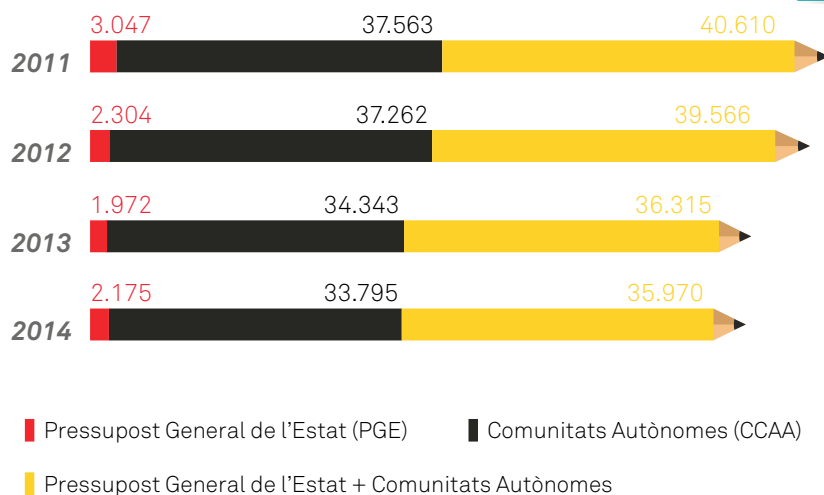

- Efecte despesa pública en sanitat sobre esperança de vida
- Efecte despesa privada en sanitat sobre esperança de vida

Gràfica comparativa entre l'esperança de vida i la despesa sanitària

Font: http://www.eldiario.es/piedrasdepapel/2012_6_83701631.html i elaboració pròpia.

04

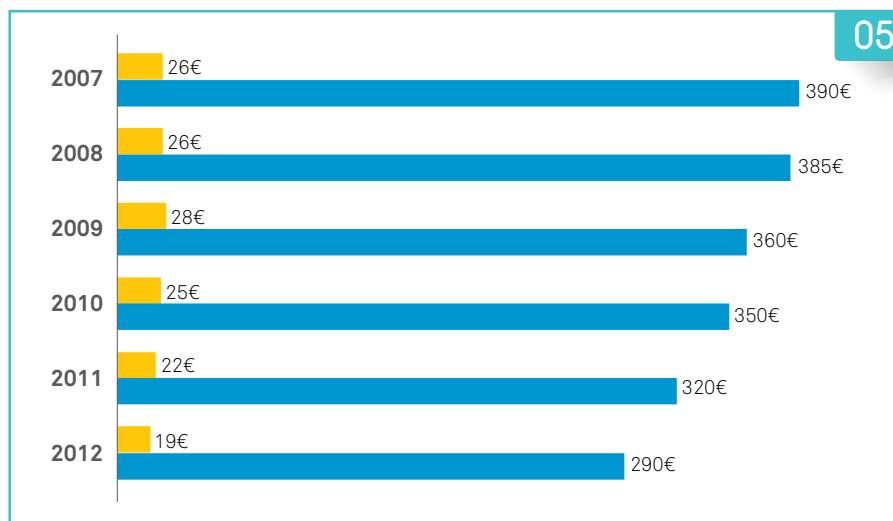
Dades en
millers
d'euros

Evolució dels pressupostos en educació a nivell estatal i autonòmic

Fonts:

- www.feteugt.es/data/images/2014/Comunicación/GABpresupuestos_educacion_comunidades_2014.pdf
- <http://dondevanmisimpuestos.es/políticas/32/educacion> i elaboració pròpia.

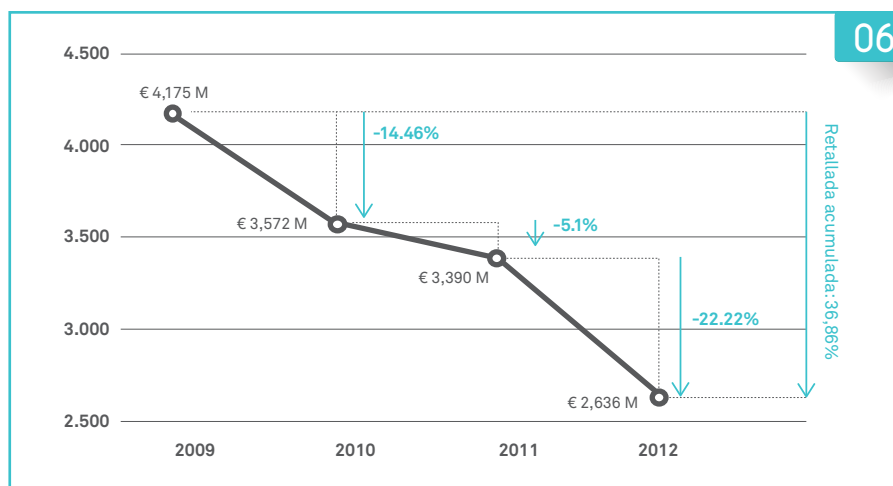

Gràfica comparativa entre el pressupost en cultura (Administració central) i la despesa de la ciutadania (llars) en cultura *

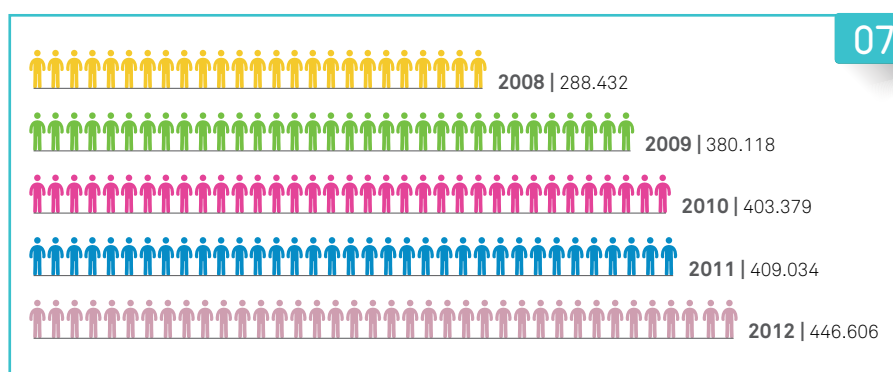
* Despeses i pressupostos en €/habitant

Font: Elaboració pròpia amb dades del MECD, Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i <http://lluisonet.blogspot.com.es/2013/12/presupuestos-publicos-de-cultura-en.html>

Inversió en recerca i desenvolupament (R+D) a Espanya (milions d'euros)

Font: <http://www.principiamarsupia.com/2012/09/15/com-se-maltrata-a-los-jovene...>

Evolució del nombre d'emigrants a Espanya amb destinació a l'estranger

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'INE

Activitats

- Quines dades t'han sorprès més? Per què?
- Quina relació hi ha entre les diferents gràfiques? Comenta'n almenys dues, destacant en percentatges la variació que resulta de l'evolució dels seus índexs.
- Quines són les causes i les conseqüències de totes aquestes situacions? Intenta concretar al màxim possible.

6. La crisi és la dolenta de la pel·lícula?

Activitats

- a) Amb el que has treballat fins ara i veient aquesta vinyeta, quina relació creus que hi ha entre les retallades i la crisi econòmica?

7. Com es poden redreçar els nostres drets?

Mentre alguns col·lectius i algunes forces polítiques defensen que per sortir de la crisi cal retallar en els serveis públics, altres creuen que la crisi està servint com a excusa, i que són el sistema econòmic i la voluntat política els que no afavoreixen que s'inverteixi en els serveis públics. Vegem com funciona el sistema econòmic i així podrem opinar. Us sembla bé?

És l'aniversari de la Maria, una companya de classe, i la classe de 4t s'organitza per fer-li un regal. De seguida es posen d'acord: li regalaran aquell joc de taula que li encanta i al qual han jugat tantes vegades.

En Carles s'encarrega d'anar-lo a comprar, ja que té una botiga al costat de casa, i l'hi donen en sortir de classe. La Maria està encantada. Realment l'han encertat!

L'endemà, es disposen a passar comptes. Un cop dividit el que ha costat a en Carles entre tots i totes, la Carme comenta que li sap greu però que ella no pot aportar tant. A casa van molt justos de diners i fa temps que no té paga; la Rocío comenta que és molt poca la quantitat que s'ha d'aportar i que no pot ser que no ho puguin aconseguir.

S'estableix un debat entre tots i totes les companyes. Un grup de companys i companyes estan disposats a posar una mica més de diners, mentre que un altre grup pensa que no és just i que tots i totes han de posar-hi el mateix. També hi ha qui proposa que, per ser justos, poden posar-hi una mica més, sempre que la Carme no signi la targeta d'aniversari.

Activitats

- a) Si et trobessis en aquesta situació, defensaries que tots i totes han de posar el mateix o estaries disposat a posar més diners? Argumenta la teva resposta.

b) Els diners que té l'Estat per fer els pressupostos prové de la recaptació d'impostos als ciutadans i ciutadanes, a les empreses i a les multinacionals. Vegem quant aporta cadascun d'aquests col·lectius.

El bitllet que teniu tot seguit ens servirà per veure qui aporta al pressupost.

Però, abans de començar, mireu aquest vídeo:

www.youtube.com/watch?v=q1S3LOVn5J0&feature=youtu.be

Font: Informe Oxfam Intermón, *Tant tens, tant pagues?*

Efectivament, l'evasió fiscal provoca que l'Estat no tingui tants diners per invertir. El frau fiscal a Espanya, que representa aproximadament el 24% de tot el que es podria recaptar, és molt superior al promig europeu.

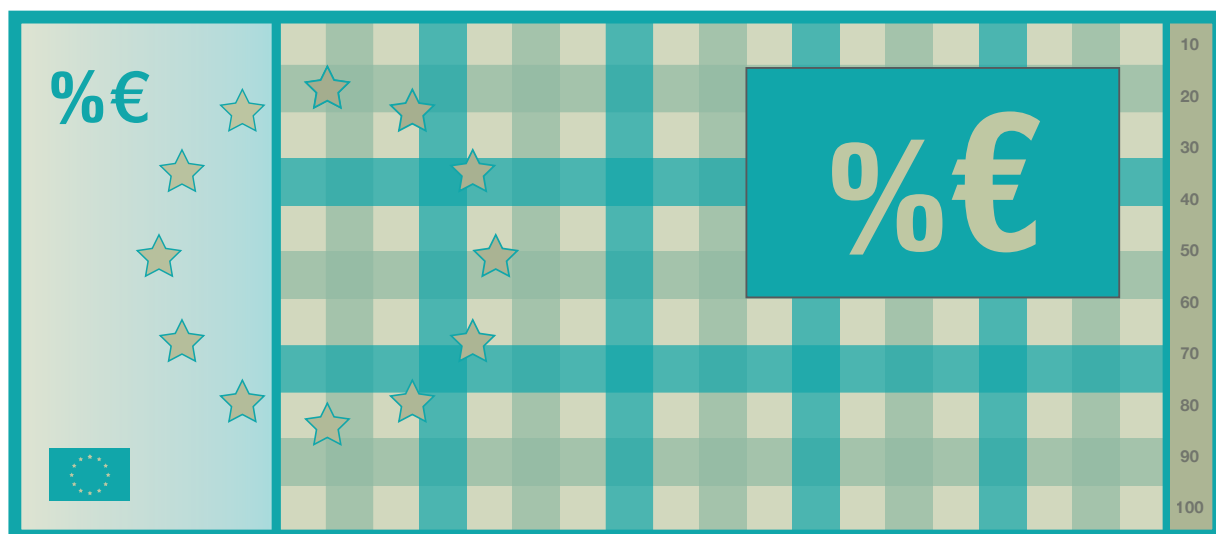
Així, doncs, retalleu del bitllet el percentatge de diners que se'n va de l'Estat tenint en compte les dades següents:

✂ El 17,28% prové de les grans fortunes i les multinacionals

✂ El 6,72% prové de:

- 4,08% pimes
- 2,06% autònoms
- 0,62% famílies i individus

Total: 24% de frau fiscal a Espanya

c) El que ens queda del bitllet és la part real del que recapta l'Estat. Vegem quant aporta cada col·lectiu.

Mireu la gràfica següent i les dades que l'acompanyen, i pinteu el bitllet segons la proporció que us mostren. Tot i que les dades són del 2011, en l'actualitat els percentatges són molt semblants.

91,58% famílies (color groc)

6,44% empreses i pimes (color lila)

1,98% multinacionals (color blau)

Font: Informe Oxfam Intermón, *Tant tens, tant pagues?*

d) Tot seguit, observa la gràfica següent sobre com l'Estat inverteix els diners públics:

Alguns exemples del que inclouen aquestes partides del pressupost són:

- Protecció i promoció social: pensions, atur, foment de l'ocupació, etc.
- Actuacions de caràcter general: deute públic, transferències a altres Administracions públiques (p. ex., a les comunitats autònomes, que al seu torn tenen transferides competències en educació, salut...), etc.
- Actuacions de caràcter econòmic: infraestructures; agricultura, pesca i alimentació; indústria i energia; recerca i desenvolupament; etc.
- Serveis públics bàsics: defensa, seguretat ciutadana, justícia, etc.
- Béns públics de caràcter permanent: sanitat, educació i cultura, etc.

2010

2014

Dades en %

Font:

<http://dondevanmisimpuestos.es/politicas>

- Protecció i promoció social
- Actuacions de caràcter general
- Actuacions de caràcter econòmic
- Serveis públics bàsics
- Béns públics de caràcter permanent

Tot seguit, respon les preguntes següents argumentant la teva opinió:

Consideres que l'Estat podria invertir més en polítiques públiques? En cas afirmatiu, com podria fer-ho?

Per què creus que no ho fa?

Si els diners que té l'Estat per fer els pressupostos prové de la ciutadania, també és la nostra responsabilitat que s'inverteixi en el que creiem que és important: què podem fer els i les ciutadanes perquè els pressupostos siguin justos?

8. Lluitant pels nostres drets

Es una tarda qualsevol, i ets a casa, llegint o estudiant, quan de sobte sents sorolls i crits a l'escala de la finca.

Surts a veure què passa, i descobreixes que hi ha uns quants agents de policia discutint amb els veïns del davant, els Martí, que coneixes de tota la vida. Els seus fills van a la teva escola, i saps que últimament no estaven passant gaire bons moments, i per ells saps que els seus pares fa un quant temps que no treballen. Es produeix un forcejament entre la família i la policia, t'espantes una mica i preguntes què passa a uns dels altres veïns que han sortit per veure què passa. "Els estan desnonant", et respon, però en aquell moment un agent et mana que et fiquis a casa. Entres i tanques la porta, i sents com, després d'uns quants minuts més d'aldarull, a poc a poc els sorolls es van esvaint, i finalment, silenci... Què faran ara els Martí?, et demanes. Li podria passar a la meva família? Hauríem de fer alguna cosa, però... què?

Aquesta història representa el que ha passat i continua passant en milers d'habitatges de tot Espanya els darrers anys. De fet, les xifres són escandaloses: només l'any 2012 es van comptabilitzar **30.034** desnonaments a tot l'Estat, un desnonament cada 15 minuts. Des del 2007 fins a l'any 2011, van ser **328.000**. I, malgrat tot, es calcula (tot i que és difícil tenir dades segures) que hi ha **3,44** milions de cases buides a tot Espanya. Què està passant?

En aquest link podeu veure un desnonament filmat per la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca:

🔗 <https://www.youtube.com/watch?v=5pToHQclmXU#t=150>

L'esclat d'una bombolla

Compra! Els preus de l'habitatge no baixen mai. Llogar és llençar els diners. Invertir en un habitatge (o més) és la millor inversió. Fins l'any 2008 era molt habitual sentir aquestes frases, repetides com mantries als mitjans de comunicació, als bancs, als bars, a les reunions d'amics, etc. Els preus de

l'habitatge es disparaven any rere any a ritmes inusitats, i no només els especuladors aventurats se'n beneficiaven. Va ser una autèntica festa per a constructors, bancs, immobiliàries, petits inversors, etc. Moltes de les lleis i de les polítiques dels anys 90 van estar dirigides precisament a això, a facilitar la liberalització i la urbanització del territori espanyol, amb la fina-

litat d'estimular el creixement econòmic (com s'ha vist després, un creixement econòmic amb peus de fang).

Us proposem una reflexió ràpida per entendre com alguns es beneficiaven dels alts preus. És obvi que si compres alguna cosa (en aquest cas, un habitatge) a un preu, i el vens més car, n'obtens un benefici.

Activitats

a) Però, quins beneficis obtenien els qui prestaven el capital, principalment els bancs? Feu uns càlculs ràpids: quant guanya un banc en un préstec al 2%, si presta 100.000 euros? Però, i si en presta 200.000? I 300.000? Segur que aneu entenent la dinàmica.

Podeu fer servir aquesta pàgina per calcular: www.bde.es/clientebanca/simuladores/simulador_hipotecario.htm

Com dèiem, els bancs no han estat els únics beneficiats, i tampoc és convenient generalitzar, però amb perspectiva veiem com, al final, s'ha jugat i especulat amb un dret fonamental, i els perdedors han estat, com sempre, els més febles. Tot i així, quan aquell mateix any va

esclatar la bombolla immobiliària, centenars de milers de persones van perdre la feina i es van trobar davant la impossibilitat de continuar pagant les quotes de les hipoteques. I és llavors quan els va tocar llegir (i entendre del tot) totes les clàusules dels préstecs que ha-

vien signat tan alegrement, i conèixer les lleis que regulaven el sector hipotecari espanyol, i no poques trames i ardits de dubtosa legalitat, per trobar-se amb desagradables realitats.

Unes quantes setmanes després del desnonament de la família Martí, sents la teva mare que comenta al teu pare que els teus veïns continuen devent al banc més de 100.000 euros. 100.000 euros! Però si ja els han pres l'habitatge! Preguntes des de la indignació que com pot ser això... La teva mare plega el diari que està llegint, et mira amb una mena d'amargor als ulls i et diu: "Sí, els toca pagar tot el préstec que van demanar". "No ho entenc", penses. "Si demanes uns diners per comprar una casa, i no els pots pagar, el banc es queda el pis, i d'alguna manera recupera els diners que et va deixar..."

Foto: Olmo Calvo

La banca (gairebé) sempre guanya

És lògic que un no entengui per què milers de ciutadans s'han quedat sense habitatge i amb deutes pendents, a vegades de centenars de milers d'euros. El problema principal d'aquestes famílies és que la llei que regula el mercat hipotecari espanyol no preveu la **dació en pagament**, una clàusula que en principi significaria que, quan un propietari no pot continuar pagant la hipoteca, el banc es queda amb l'habitatge i el propietari queda alliberat del deute contret. Els bancs, entitats privades amb ànim de lucre, fan negocis i volen obtenir beneficis, i argumenten (no sense raó) que la dació en pagament els comporta pèrdues, i a ningú no li agrada perdre (els beneficis de les principals entitats bancàries l'any 2010 van fregar els **15.000 milions d'euros**). És important remarcar la complexitat que comporta un procés d'**execució d'hipoteca**, és a dir,

el procés pel qual es treu a subhasta pública un habitatge el titular del qual té un deute contret amb algú (en aquests casos, una entitat bancària). Hi ha in comptables variables que determinen quant acaba devent el propietari al banc, i un dels exemples més controvertits són els interessos de demora: quan un no paga les quotes en el termini determinat, se li apliquen uns interessos que incrementen aquest deute que no poden pagar... El cert és que, de nou, són els més febles i vulnerables els qui acaben *pagant els plats trencats*.

Posem per exemple el cas de la família Martí:

Els Martí van comprar un habitatge el gener del 2006 per 300.000 euros. Van anar al banc per demanar un préstec per aquest import, i els el van concedir sense problemes, ja que en aquell moment treballaven tots dos cònjuges i els diners fluïen.

L'any 2011, tots dos es van quedar sense feina, i amb penes i treballs van aconseguir continuar pagant les quotes mensuals fins al desembre de l'any 2013, mes en què es van declarar insolvents i van deixar de pagar: el banc va procedir a l'execució de la hipoteca. Però, oh, sorpresa!, el valor de la casa en aquells moments no pujava al valor del deute contret... Recordeu: el banc els va deixar 300.000 euros, però l'import a retornar és molt superior (com hem vist anteriorment, s'han de pagar interessos, interessos de demora, etc). Seguint el procediment habitual, la casa va ser subastada, i finalment assumida pel banc amb un valor de 200.000 euros. Els Martí havien amortitzat en el pagament de les quotes mensuals uns 70.000 euros, però els interessos a pagar pujaven a 90.000 euros, sumats als 300.000 inicials...

- b) Sabries calcular a quant pujava el deute dels Martí envers el banc, un cop entregat l'habitatge?
- c) I la segona pregunta que potser us feu és: què farà ara la família Martí sense un habitatge i amb tots dos cònjuges a l'atur?

Vas caminant pel carrer amb els teus amics, i en un balcó veus una pancarta que diu “STOP DESNONAMENTS”. Penses que potser a aquestes persones també les estan desnonant, com als Martí. Des d’aquell episodi amb la policia, no has deixat de veure a la televisió imatges de manifestacions, **escarnis o flash-mobs** en sucursals bancàries, i associacions i grups de ciutadans enfrontant-se a la policia per evitar que facin fora de casa famílies sense recursos, gent gran, famílies amb persones dependents... Has sentit que hi ha hagut gent que ha arribat a ferir treballadors d’algun banc, per pura impotència i desesperació, i fins i tot alguns que s’han arribat a suïcidar, ofegats pels deutes... Però, en general, la gent (i els governs, evidentment) no sembla que hagin reaccionat ni que hagin aconseguit res... O sí?

La ciutadania reacciona

El 22 de febrer del 2009 es reunia per primer cop a Barcelona un col·lectiu de ciutadans i ciutadanes ofegats per les hipoteques, en una assemblea promoguda per un col·lectiu (V de Vivienda) que denunciava la dificultat a l'accés a l'habitatge en “els anys bojos”. Paradoxalment, el que estaven denunciant ara no era la impossibilitat d'accedir a un habitatge, sinó la llosa que representava per a les famílies no poder continuar pagant. Naixia així la **Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH)** i, poc després, la seva primera campanya, STOP DESNONAMENTS. Aviat van sorgir desenes de plataformes locals en nombroses localitats del territori espanyol, ben organitzades, que van tenir un important impacte mediàtic en la lluita per frenar els desnonaments, especialment de les persones més vulnerables. En poc temps, van aconseguir una cosa molt important: aconseguir atreure l'atenció de la societat cap al greu problema dels desnonaments, i van ocupar amb les seves accions portades de diaris, debats televisius i fins i tot l'atenció dels partits polítics.

Us proposem que feu una recerca sobre què és la PAH, establint principalment

- quins són els seus **objectius**,
- com s'han organitzat (**estructura i eines de treball**), i
- quins han estat els seus **assoliments**.

d) Com a material de treball, podreu fer servir articles, reportatges, vídeos... el que cregueu convenient, però aquí us adjuntem diversos links, entre els quals una entrevista amb Ada Colau, la cara més visible i durant anys portaveu de la PAH.

1. Vídeo: ‘La PAH presenta: de la bombolla a l’Obra social’
www.youtube.com/watch?v=TkrM-zBGjBQ
2. Web de la Plataforma d’Afectats per la Hipoteca
www.afectadosporlahipoteca.com
3. Entrevista a Ada Colau
www.eldiario.es/catalunya/entrevista-Ada_Colau-ILP-PAH-Desahucios_0_101489868.html
4. ‘La PAH ya ha ganado’ (Ada Colau i Adrià Alemany)
www.eldiario.es/contrapoder/PAH-ganado_6_231386862.html
5. ‘La protesta’, especial desnonaments
elpais.com/especiales/2013/desahucios/la-protesta.html

Per facilitar-vos una mica la feina, us suggerim un seguit de conceptes clau que no poden faltar en la vostra recerca:

- Iniciativa Legislativa Popular
- Serveis d’assessoria
- Ús de les xarxes socials
- Frenar desnonaments
- Dació en pagament
- Reallotjaments-ObrasocialPAH

També podeu buscar al link de més avall la pàgina de Facebook o el blog de la Plataforma més propera al vostre barri o localitat (hi ha 215 nodes en tot l’Estat espanyol), i estudiar-ne els continguts per valorar-ne la utilitat:

www.afectadosporlahipoteca.com/contacto